

Rezerwat przyrody "Zwiezłó"

Rezerwat przyrody „Zwiezłó” reprezentuje cenny obiekt geologiczny, florystyczny i faunistyczny o powierzchni 1,97 ha, zaś posiadając niezaprzeczalne wartości krajobrazowe przyczynia się do uatrakcyjnienia tego zakątka Bieszczadów. W skład rezerwatu wchodzi dwa jeziora zwane Jeziorkami Duszatyńskimi: mniejsze zwane Dolne ma obszar 0,45 ha i położone jest wyżej, większe tzw. Górne zajmuje 1,44 ha. Jeziora są stale zasilane spływającymi z gór potokami. Ciekawa jest geneza Jeziorek Duszatyńskich, powstałych przez osunięcie się olbrzymich mas ziemi. Osuwisko to pod względem ilości przemieszczanego materiału skalnego należy do największych w polskich Karpatach. Jeziora Duszatyńskie, położone na wysokości około 700 m n.p.m., są najwyższymi umiejscowionymi i największymi zbiornikami wodnymi (o podobnej genezie) w Bieszczadach. Walory florystyczne Jeziorek Duszatyńskich podkreśla występowanie rdestnicy pływającej, gatunku mającego tutaj prawdopodobnie najwyższe stanowisko w Bieszczadach; obecny tutaj inny gatunek - rzęśl wiosenna osiąga z kolei jedno z wyżej położonych stanowisk. Na obszarze rezerwatu stwierdzono 27 gatunków roślin naczyniowych np. storczyk plamisty, goździk leśny, parzydło leśne, omieg górski i wawrzynek wilczełyko. Równie interesująca jest fauna Jeziorek i sąsiadujących z nimi drzewostanów. Od początków powstania zbiorników w ich wodach obserwowano potężne pstrągi. Ciekawą grupę stanowią bezkręgowce - stwierdzono tu wiele taksonów wrotków, wioślarek i widłogonków. Największymi osobliwościami są przedstawiciele rzadkich gatunków puszczańskich: niedźwiedź brunatny, ryś, wilk, żbik. Na stokach Chryszczatej swój areał bytowania posiada stado żubrów. Obfite w pokarm wody Jeziorek Duszatyńskich są doskonałym środowiskiem dla wydry. Wybitne elementy awifauny reprezentuje orzeł przedni, orlik krzykliwy, puszczyk uralski i kilka innych gatunków. Brzegowa strefa Jeziorek stwarza doskonałe warunki dla rozwoju traszki górskiej i karpackiej, żaby trawnej a także kumaka górskiego. Innym przedstawicielem płazów jest salamandra plamista a gady reprezentuje jaszczurka żyworodna i padalec zwyczajny. Elementem przyrody nieożywionej w Duszatynie jest osuwisko zaliczane do typu osuwisk dolinnych, wiosennych, skalno-zwietrzelinowych, głębokich, dużych i szybkich. W obrębie osuwiska wyróżniono trzy zasadnicze części: niszę osuwiskową, rynnę i język osuwiskowy.